

پودمان (۲)

گلدوزی

فهرست وسایل و تجهیزات مورد نیاز

مشخصات فنی	تجهیزات
فولادی	انواع سوزن
پنبه‌ای - ترگال	پارچه
گرد	کارگاه
سرکج - سرصاف	قیچی
—	میز نور
کاموا - نخ گلدوزی - ابریشم	نخ
پلاستیکی - فلزی	انگشتانه
زرد	کاربن
سفید	لایه چسب
بخار	اتو
مخصوص پارچه	سنجاق
فلزی ۵ سانتی	خط کش
پایه دار	میز اتو

نکته: کاربرد عملی میز نور و اتو در کلاس ضرورت ندارد و نمایش تصاویر یا فیلم آموزشی آن کافی است.

غنی‌سازی فرد، به فرد قابلیت می‌دهد که به واسطه آن می‌تواند خود را ابراز کند به وسیله این نوع بازتاب، می‌توان با سایر افراد ارتباط برقرار کرد و احساسات، افکار و تجربیات منحصر به فرد خود را به تصویر کشید

اگر برای هنرمعنائی مستقل، معادل خلق و ایجاد پدیده‌ای نو قائل شویم، خواهیم دید کودکان و نوجوانان بیشتر از بزرگسالان، خلاق و آفرینشگر هستند

یادگیری مهارت‌ها در دوران نوجوانی و جوانی، اثرات نسبتاً پایداری بر ساخت شخصیت آنان خواهد داشت، رفتارهای تحصیلی آنان را مؤثر، آینده‌نگری آنان را مثبت و انگیزه کاری آنان را مضاعف خواهد نمود بنابراین ضرورت دارد زمینه‌هایی فراهم شود تا در نوجوانی و جوانی افراد تحت آموزش قرار گیرند و در بزرگسالی نیز نیازهای شخصی خود را مرتفع کنند

موضوع بحث در این کتاب شناسایی اصول و کسب مهارت‌های اولیه هنر گلدوزی است سوزن‌دوزی که یکی از صنایع دستی سنتی کشورمان به‌شمار می‌رود، هنر نقش‌آفرینی با سوزن است که هنرمند طرح‌های خود را بر پارچه و پوشاک نقش می‌زند هنری که با بهره‌گیری از سوزن و نخ می‌تواند طرح‌های زیبای خود را در قالب‌های مختلف ارائه دهد

رو دوزی‌های ایرانی را تا ۱۱۵ نوع شماره کرده‌اند و انواع سوزن دوزی‌ها، قلاب‌دوزی‌ها، قلاب بافی‌ها، پولک، منجوق و سرمه دوزی و... را شامل می‌شود مواد اولیه را به‌طور عمده پارچه، انواع نخ‌های رنگین، طلائی و نقره‌ای و گاه پولک، منجوق، خرمهره، یراق و... تشکیل می‌دهد و ابزار کار را نیز بیشتر سوزن، قلاب، قیچی، انگشتانه، کارگاه و... شامل می‌شود ولی به‌رغم مواد اولیه محدود و ابزار کار مختصر، ذوق، سلیقه، مهارت و خلاقیت هنرمندان را در این عرصه شاهد بوده‌ایم

سخنی با همکاران ارجمند

آموزگار محترم، برای آموزش مؤثر و فعال دانش‌آموزان، نظر شما را به رعایت نکات زیر جلب می‌نمایم:

۱- شناخت وسایل و ابزار کار

معلم خود باید به استفاده از ابزارهای کارش مسلط باشد، شخصاً با آنها کار کرده باشد، چگونگی استفاده از آنها و مشکلات احتمالی کار با نوجوانان را دریافته باشد، تا بتواند راهنمایی‌های لازم و احیاناً پیش‌گیری لازم را انجام دهد و انتخاب بجایی از وسایل، شرایط سنی و امکانات محیطی و مادی داشته باشد

۲- دوخت نمونه کارها و پروژه‌ها

خود را از قید و بندهای دیگر پسندها رها کنید و قبل از آموزش به دانش‌آموزان، دوخت را انجام دهید سپس آن‌را با دوخت دانش‌آموزان مقایسه کنید تجربه کم ارزشی نخواهد بود و در ارزشیابی شما و سطح توقع شما از آنان تأثیر مثبت خواهد داشت

۳- رابطه مناسب با والدین

معلم هنر نیاز به همکاری و هم‌فکری دارد والدین نقش مؤثری در فعالیت‌های یادگیری دانش‌آموزان دارند معلم هنر باید توانایی برخورد مناسب با آنها را داشته باشد از خرده‌گیری‌ها و انتقادهای بی‌مورد، پیشنهادهای مثبت را مدنظر قرار دهد و حتی در آموزش کلاسی و فعالیت‌های خارج از کلاس از همکاری آنها بهره‌جوید

ویژگی‌های کلاس هنر

۱- شادی و تحرک و ایجاد انگیزه در کلاس

۲- برنامه‌ریزی قبلی

برنامه‌ریزی بلند مدت و کوتاه مدت لازمه اداره کردن هر محیطی است بنابراین معلم هنر که یک سال تحصیلی را با دانش‌آموزان طی خواهد کرد باید قبل از شروع کلاس، برنامه‌ها را تدوین کرده باشد برای این کار اول باید از توانایی‌ها، علائق و نیازمندی‌های این گروه سنی اطلاع کافی داشته باشد و دوم، از فعالیت‌های قبلی آنان با اطلاع باشد تا هماهنگی لازم را به‌وجود آورد

۳- پیش‌بینی‌های لازم

معلم هنر لازم است موضوع کار هر جلسه را از قبل برای خود و دانش‌آموزان معین کند

ابزارهای کار و وسایلی را که نیاز دارد از قبل کاملاً آماده نماید تا در کلاس با فراغ خاطر به جنبه‌های اصلی کار آموزشی بپردازد. در عین حال که انعطاف‌پذیری در تغییر برنامه کار آن ساعت دارد در صورتی که به دلایلی مانند شرایط خاصی کلاس آمادگی پذیرفتن آن موضوع را نداشت، دانش‌آموزان را برخلاف میل و شرایط خاص، مجبور به پیروی از برنامه قبلی ننماید و با توجه به امکانات موجود و شرایط خاص برنامه جدیدی را مطرح نماید.

۴- آموزش استفاده از ابزار کار و توضیحات لازم

این آموزش‌ها و توضیحات مربوط به موضوع پیشنهادی را در ابتدای ساعت کارش مختصر و مفید ارائه دهد. توضیحات و پیشنهادها را مربوط به کار هر دانش‌آموز را به آرامی با خود او مطرح کند. دانش‌آموزی که اعتماد به نفس یا حوصله ندارد و مرتباً سؤال می‌کند، هر کدام را با راهنمایی‌های خاص و مختصر به کار تشویق کند.

۵- بعد از اتمام کار نمونه دوخت‌ها و پروژه دانش‌آموزان

بعد از این که دانش‌آموزان گلدوزی خود را به پایان رسانند، بهتر است معلم تمام دوخت‌های گلدوزی را در کنار هم بگذارد تا دانش‌آموزان بتوانند به خوبی به ارزیابی خود بپردازند و در ضمن خود را با دیگران و در کنار دیگران ببینند. معلم نیز ویژگی‌های مثبت و خلاق هر کار را مطرح کند، حتی در ناموفق‌ترین آنها نیز نکته مثبتی بیابد تا سبب دل‌گرمی او شود.

همکار گرامی این کتاب دارای دو بخش هدایت فعالیت‌های یادگیری و دانستنی‌های معلم است

● برای استفاده از این پودمان به منظور اجرای مطلوب آموزش‌ها به نکته‌های زیر توجه کنید :
– با مطالعه هدف کلی، فهرست وسایل و تجهیزات مورد نیاز، جدول زمان‌بندی، برنامه آموزشی خود را تنظیم کنید

– با توجه به مهارت‌های پیش‌بینی شده اطلاعات و مهارت‌های ورودی را ارزیابی کنید و برای شروع برنامه آموزشی انگیزه و تمرکز بیشتری ایجاد نمایید

– با مطالعه دقیق کتاب، به انتظارات آموزشی توجه کنید

– محتوای آموزشی براساس روش‌های فعال یاددهی – یادگیری تدوین شده است و به منظور

افزایش بازدهی آموزشی توصیه می‌شود، کارهای عملی را به صورت فردی و گروهی انجام دهید

– در بخش دانستنی‌های معلم؛ منابع مؤلف یا مؤلفان، کتاب‌ها، نرم افزارها و پایگاه‌های

اینترنتی، که به یادگیری بیشتر دانش‌آموز کمک می‌کند، معرفی شده است

راهبردهای تدریس یاد آوری

- ۱- کارهای هنری مستلزم صبر و حوصله معلم در امر آموزش، برای ایجاد رغبت و علاقه و انگیزه در دانش‌آموز است.
- ۲- دانش‌آموزان به لحاظ ویژگی‌های سنی در دوران خاصی به سر می‌برند.
- ۳- مباحث در نظر گرفته شده در کتاب برای دانش‌آموزان، جدید است. بنابراین تشویق و ترغیب و ایجاد انگیزه در آنها بسیار ضروری است.
- ۴- تفاوت‌های فردی دانش‌آموزان را برای کسب توانایی عملی و اجرای تمرینات مدنظر قرار دهید. انتظارات آموزشی خارج از توان دانش‌آموز، به سبب بی‌علاقگی و تلقین ناتوانایی و از دست دادن اعتماد به نفس، به غیبت در کلاس و به پناه بردن به اقوام و... جهت انجام تکلیف موردنظر در دانش‌آموز می‌انجامد و طبیعی است موجب دوری جستن وی از آموزش‌های مهارتی خواهد بود. لذا با برنامه‌ریزی دقیق و مناسب شما اهداف موردنظر در کتاب محقق می‌شود و استعدادهاى نهفته دانش‌آموزان شکوفا خواهد شد.

- ۱- تهیه وسایل و ابزار ضروری ذکر شده و قرار دادن آنها در معرض دید دانش‌آموزان؛
- ۲- ارائه چند نمونه کار گلدوزی به دانش‌آموزان جهت تشویق و ترغیب آنان؛
- ۳- بحث و گفت‌گو با دانش‌آموزان در مورد دوخت نمونه‌ها و کاربرد آنها و کسب اطلاعات در زمینه کاربرد گلدوزی و موارد استفاده از این هنر در خانواده‌هایشان (مادر بزرگ، مادر و خواهر و اقوام نزدیک دانش‌آموزان) و تشویق دانش‌آموزان به جمع‌آوری و ارائه نمونه‌های مختلف در کلاس؛
- ۴- تقسیم دانش‌آموزان به گروه‌های چند نفره با توجه به تعداد آنها. یادآوری می‌شود در برخی موارد می‌توان از گروه‌ها خواست تا با در کنار هم قرار دادن نمونه گلدوزی، تابلوهای کوچک یا تزئینات دیگر را آماده نمایند.
- ۵- آموزش نمونه دوخت گلدوزی‌ها به سرگروه‌ها و نظارت بر دوخت آنها و رفع اشکالات دانش‌آموزان و سطح‌بندی دانش‌آموزان برای هدایت آنها به دوخت‌های ساده‌تر یا مشکل‌تر و انتخاب قطعات کوچک‌تر برای دانش‌آموزان ضعیف؛
- ۶- ارائه تصاویر و فیلم آموزشی در خصوص نحوه کار گلدوزی، نمونه دوخت‌های تکمیل‌شده به دانش‌آموزان؛
- ۷- تهیه کتاب‌های مرتبط با گلدوزی و در اختیار قرار دادن کتب برای جلب‌نظر دانش‌آموزان؛
- ۸- تهیه آلبوم نمونه کار گلدوزی و توضیح کاربرد و موارد استفاده آنها؛
- ۹- جمع‌آوری و بهره‌گیری از دوخت‌های آماده شده توسط اطرافیان دانش‌آموزان و ارائه توسط دانش‌آموزان، تحت عنوان کار تحقیقی؛
- ۱۰- ایجاد زمینه برای تغییر طرح و ارائه طرح‌های جدید با هدف پرورش خلاقیت دانش‌آموزان؛
- ۱۱- دعوت از اولیاء جهت توجیه و شرح اهداف و فعالیت‌های در نظر گرفته در کتاب؛
- ۱۲- بهره‌گیری از تجربیات اولیاء و دعوت از آنها در بعضی جلسات؛
- ۱۳- تهیه آلبوم پارچه‌ای یا آلبوم‌هایی از نوع... برای قرار دادن نمونه کارها به پیشنهاد شما و ابتکار دانش‌آموزان.

مواد و ابزار لازم: انواع سوزن، پارچه، کارگاه، قیچی، نخ‌های رنگارنگ مخصوص گلدوزی، انگشتانه، کاربن، لایه چسب، اتو، سنجاق، خط کش، سانتی‌متر

برای جذب دانش‌آموزان و ایجاد علاقه در آنان چند نمونه از کارهایی را که قبلاً آماده کرده‌اید به آنها، مانند آلبوم نمونه‌های گلدوزی، لباس‌ها با دوخت‌های تزئینی و... نشان دهید سپس ابزار و وسایل مورد نیاز و کاربرد آنها را توضیح دهید. نحوه دوخت نمونه را به سرگروه‌ها بیاموزید و بعد دانش‌آموزان را به صورت انفرادی آموزش دهید و با تمرین عملی و تشویق دانش‌آموزان آنها را به سمت اهداف مورد نظر هدایت نمایید.

تعدادی از دانش‌آموزان را که در این کار، بیش از دیگران مهارت دارند، برای کمک به اعضای گروه معرفی کنید. از دانش‌آموزان بخواهید که قطعه پارچه‌ای به طول و عرض دلخواه (به طرح دلخواه: مربع، دایره و اشکال هندسی دیگر) آماده کنند. دوخت‌های تزئینی مورد نظر را انجام دهند. سپس کارها را ارزش‌یابی کنید.

در ابتدا برای ایجاد آمادگی و علاقه در دانش‌آموزان از وسایل کمک آموزشی، مانند نمایش فیلم آموزشی یا مجلات تخصصی و... استفاده نمایید. سپس از آنها نظرخواهی کنید و پیرامون این که آیا افرادی در خانواده آنها آشنا به این هنر هستند و... از آنها پرسید. چند نمونه از کارهایی را که قبلاً آماده کرده‌اید، مانند رومیزی گلدوزی شده یا البسه و... به آنها نشان دهید.

نکات ایمنی: رعایت فاصله دانش‌آموزان از هم برای جلوگیری از خطرات احتمالی و استفاده دانش‌آموزان از انگشتانه در موقع دوخت.

دانش‌آموزان را به تدریج با نکات ایمنی آشنا کنید و از آنها بخواهید که موقع کار جدی باشند.

دوخت شلال ساده و پیچ را با استفاده از دو رنگ نخ به آنها آموزش دهید و همزمان از آنها بخواهید که با شما این کار را تکرار کنند.

مرحله اول: دوخت‌ها را به صورت فردی و گروهی به آنها یاد بدهید و فعالیت خارج از کلاس را تعیین کنید از جمله تهیه آلبوم کار و تمرین جهت کسب مهارت در دوخت را تعیین کنید.

در پایان جلسه، درس جلسه آینده (دوخت بخیه و ساقه دوزی) را اعلام نمایید.

از دانش‌آموزان به صورت داوطلبانه بخواهید تا دوخت شلال و پیچ را برای دیگران توضیح دهند و به طور عملی انجام دهند. اشکالات دانش‌آموزان ضعیف را رفع کنید. دانش‌آموزان را به چند گروه (بر اساس تعداد آن‌ها) تقسیم‌بندی کنید و برای آن‌ها روشن کنید که هرکسی زودتر و بهتر یاد بگیرد به عنوان سرگروه انتخاب خواهد شد. سپس دانش‌آموزان را به صورت گروهی و انفرادی آموزش دهید تا آن‌ها بتوانند دوخت بخیه و ساقه‌دوزی را بیاموزند و بر کار آنها نظارت کامل داشته باشید و بر اساس توانایی دانش‌آموزان سرگروه‌ها را تعیین کنید.

نکات ایمنی را به آنها گوشزد کنید و آنها را تشویق به فعالیت‌های خارج از کلاس نموده و از آنها بخواهید برای جلسه بعد تمرین کنند.

پس از کسب اطمینان از یادگیری کامل دانش‌آموزان، مقدمات کار جهت اجرای فعالیت عملی ۱ را فراهم کنید.

کاربرگ‌های تهیه شده (فعالیت عملی ۱) را به دانش‌آموزان ارائه داده و از آنها بخواهید پروژه موردنظر خود را طراحی و با رنگ دلخواه رنگ‌آمیزی کنند و برای جلسه بعدی طرح رنگ‌آمیزی شده خود را به همراه نخ‌های رنگارنگ از یک نوع (از کاموای نازک نیز می‌توان استفاده کرد) و ابزار لازم را به کلاس درس بیاورند. در پایان جلسه درس آینده (گره فرانسوی و زنجیره تک قلاب) را اعلام نمایید.

فعالیت عملی ۱

دانش آموزان عزیز: پروژه موردنظر خود را طراحی و با رنگ‌های دلخواه رنگ‌آمیزی کنید.

ارزشیابی آموزگار	نمره	توصیه‌ها و پیشنهادات
طراحی پروژه		
رنگ‌آمیزی طرح		
نظر دانش آموز:		
نظر اولیاء دانش آموز:		

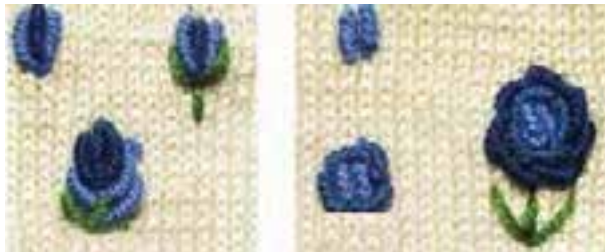

کاربرگ فعالیت عملی ۲ را به دانش‌آموزان ارائه دهید و از آنها بخواهید طرح موردنظر ذکر شده در کتاب یا طرح‌هایی مشابه آن را در کلاس بدوزند و سپس شکل آن را در کاربرگ ترسیم یا نمونه دوخت را در کادر درنظر گرفته بچسبانند.

نظارت بر کار دانش‌آموزان را جدی بگیرید و نکات ایمنی را به آنها گوشزد کنید. استفاده از انگشتانه را مرتباً تذکر دهید تا روش صحیح گلدوزی را یاد بگیرند و از خطرات احتمالی جلوگیری شود.

دوخت‌های «گره فرانسوی و زنجیره تک قلاب و گره رکوکو» را در این جلسه آموزش دهید و کاربرگ (فعالیت عملی ۲) را به دانش‌آموزان ارائه دهید.
فعالیت خارج از کلاس را بر اساس توانایی‌های دانش‌آموزان تعیین کنید.

گره رکوکو

فعالیت عملی ۲

دوخت ترکیبی زنجیره تک قلاب و گره فرانسوی

ارزشیابی آموزگار	نمره	توصیه ها و پیشنهادات
زنجیره تک قلاب		
گره فرانسوی		
سرعت عمل		
تمیزی کار		
نظر دانش آموز :		
نظر اولیاء دانش آموز :		

مراحل اجرای فعالیت عملی ۲: ترکیب زنجیره تک قلاب و گره فرانسوی

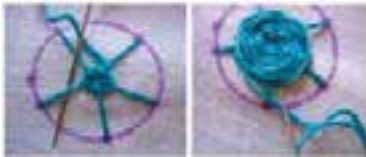
آموزش دوخت «توپردوزی (ساتن) و ستاره‌دوزی» در این جلسه انجام شود. دوخت توپردوزی در گلبرگ‌ها یا برگ‌ها یا طرح‌های کوچک کاربرد دارد و به هیچ عنوان برای طرح‌های بزرگ از آن استفاده نکنید.

فعالیت خارج از کلاس را بر اساس توانایی‌های دانش‌آموزان تعیین کنید. لازم به ذکر است دوخت‌هایی مانند توپردوزی و ساقه‌دوزی از دوخت‌های مهم در گلدوزی است. بنابراین به یادگیری این دوخت‌ها توجه ویژه‌ای داشته باشید. کاربرگ فعالیت عملی ۳ را به دانش‌آموزان ارائه دهید و از آنها بخواهید طرح مورد نظر را در کلاس بدوزند.

فعالیت‌های خارج از کلاس را کنترل کنید و در جهت رفع اشکالات و راهنمایی‌های لازم به کمک سرگروه‌ها تلاش کنید.

برای پیشرفت کار دانش‌آموزان و تلاش در جهت رفع اشتباهات آنان، تذکرات و راهنمایی‌های لازم برای اولیاء در دفتر یادداشت دانش‌آموزان ثبت شود.

بهتر است نمره اصلی دانش‌آموز در کاربرگ به مرحله نهایی فعالیت‌ها موکول شود. فعالیت‌های خارج از کلاس را تعیین کنید.

دوخت تار عنكبوتی

زیگزاگ ساده

فعالیت عملی ۳

دوخت ترکیبی

ارزشیابی آموزگار	نمره	توصیه ها و پیشنهادات
توپردوزی ساده		
دوخت بخیه		
ساقه دوزی		
زنجیره تک قلاب		
گره فرانسوی		
شلال ساده		
نظر دانش آموز :		
نظر اولیاء دانش آموز :		

مراحل اجرای فعالیت عملی ۳: دوخت ترکیبی

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

۱۰

۱۱

۱۲

۱۳

۱۴

۱۵

۱۶

۱۷

۱۸

۱۹

در این جلسه نیز ادامه فعالیت عملی ۳ انجام شود.

فعالیت‌های خارج از کلاس را کنترل کنید و در جهت رفع اشکالات و راهنمایی‌های لازم دانش‌آموزان به کمک سرگروه‌ها تلاش کنید.

دوخت «دندان موشی و زیگراگ ساده و تار عنکبوتی» را به دانش‌آموزان بیاموزید. بهتر است لبه پارچه‌ای که برای دوخت فعالیت عملی ۳ در نظر گرفته شده است را برای آموزش «دندان موشی و زیگراگ ساده» در نظر بگیرید و حاشیه آن را با این دوخت تزیین و پاکدوزی کنید (دور تا دور لبه پارچه را تا کنند و سپس دوخت را انجام دهند).

برای پیشرفت کار دانش‌آموزان و تلاش در جهت رفع اشتباهات آنان، تذکرات و راهنمایی‌های لازم برای اولیاء در دفتر یادداشت دانش‌آموز ثبت شود.

از دانش‌آموزان بخواهید در کاربرد فعالیت عملی ۴ طرح دلخواه خود را ترسیم کنند. اما با نشان دادن طرح‌های ساده و کوچک آنها را در ترسیم و دوخت طرح مورد نظر در حد و توان دانش‌آموز هدایت کنید.

فعالیت عملی ۴

دانش‌آموزان عزیز: پروژه موردنظر خود را طراحی و با رنگ‌های دلخواه رنگ‌آمیزی کنید.

ارزشیابی آموزگار	نمره	توصیه‌ها و پیشنهادات
طراحی پروژه		
رنگ‌آمیزی طرح		
نظر دانش‌آموز:		
نظر اولیاء دانش‌آموز:		

کاربرگ فعالیت عملی ۵ را به دانش‌آموزان ارائه نمایید.
پروژه انتخاب شده توسط دانش‌آموزان (کاربرگ فعالیت عملی ۴) در این جلسه انجام شود.
نکته: با استفاده از طرح‌های دیگر این کتاب یا کتاب‌های موجود در مدرسه یا منتخب دانش‌آموزان فعالیت عملی ۵ را مشخص کنید. برای اینکه تمام دوخت‌های آموزش داده شده در فعالیت عملی ۵ وجود داشته باشند به ابتکار دانش‌آموزان به طرح انتخاب شده اضافه کنید.

فعالیت عملی ۵

دوخت ترکیبی

گزارش پروژه دانش آموز :

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

توصیه ها و پیشنهادات	نمره	ارزشیابی آموزگار
		توپردوزی ساده
		دوخت بخیه
		ساقه دوزی
		زنجیره تک قلاب
		گره فرانسوی
		شلال ساده
		دوخت تار عنکبوتی
		ستاره دوزی
		زیگزاگ
		دندان موشی
نظر دانش آموز :		
نظر اولیاء دانش آموز :		

در این جلسه نیز ادامه فعالیت عملی ۵ انجام شود.
توجه: انعطاف‌پذیری شما در خصوص دانش‌آموزان ضعیف بسیار حائز اهمیت است. دقت کنید که دانش‌آموزان دوخت‌ها را خوب آموزش ببینند و کارهای نهایی و آلبوم کار را در روز آزمون به شما تحویل دهند.
در این جلسه ارزیابی کلی از کار دانش‌آموزان انجام شود. توجه به عملکرد مستمر دانش‌آموز در کلاس و مستقل بودن او در انجام دوخت‌ها مد نظر قرار گیرد.

نمونه طرح برای اجرای فعالیت عملی (اختیاری)

ساقه دوزی

بخیه دوزی

دندان موشی

ساتن دوزی

گره فرانسوی

نمونه پروژه‌های پیشنهادی :

دانش‌آموزان عزیز، با استفاده از دوخت‌های نام برده شده طرح‌های زیر را بدوزید.

(الف)

- ۱- شلال
- ۲- گره فرانسوی
- ۳- ساقه‌دوزی
- ۴- ساتن‌دوزی
- ۵- گره رکوکو

(ب)

- ۱- گره فرانسوی
- ۲- ساقه‌دوزی
- ۳- ساتن‌دوزی
- ۴- زنجیره تک قلاب
- ۵- دندان موشی

(ج)

- ۱- ساقه‌دوزی
- ۲- گره فرانسوی
- ۳- دوخت بخیه
- ۴- شلال
- ۵- گره رکوکو

(د)

- ۱- ساتن
- ۲- ساقه‌دوزی
- ۳- ساتن
- ۴- گره فرانسوی

واحدکار اول

هدف های رفتاری :

انتظار می‌رود دانش‌آموز پس از گذراندن این واحد کار، به شایستگی‌های زیر دست یابد :

- ۱- ابزار را شناسایی کند.
- ۲- انتقال طرح بر روی پارچه را انجام دهد.

وسایل گلدوزی

وسایلی مانند سوزن، قیچی، نخ، انگشتانه، کارگاه، پارچه، کاربن، میز نور، متر، کاغذ و مداد، در بیشتر سوزن‌دوزی‌های ایران به کار می‌رود. سوزن در انواع مختلف معرفی شده است که هر یک جهت دوخت یک هنر به کار می‌رود. پارچه نیز در هنر گلدوزی نقش بسیار مهمی دارد. در هنر سوزن‌دوزی از پارچه‌های بسیار ضخیم نمی‌توان استفاده کرد و پارچه در این دوخت‌ها باید از یک بافت مناسب برخوردار باشد.

در هنر گلدوزی نخ و پارچه مهم‌ترین نقش را دارند. با تهیه نخ مناسب و با رنگ‌بندی صحیح می‌توان گل‌ها و طبیعت را به زیبایی بر روی پارچه نقش بست.

۱-۱- سوزن

سوزن انواع مختلف دارد که به‌طور صحیح از هر یک برای کاری مخصوص استفاده می‌کنند و کاربرد آن در خیاطی و سوزن‌دوزی‌ها به‌ضخامت پارچه و نخ و نوع دوخت بستگی دارد. انواع سوزن‌ها با این نام‌ها در بازار یافت می‌شود:

الف) کرول^۱: مخصوص گلدوزی است. از شماره ۸ این سوزن برای پارچه‌های لطیف و نازک‌کاری با یک یا دو لا نخ گلدوزی می‌توان استفاده کرد. برای پارچه‌های متوسط مانند کتان و پارچه‌های پشمی لطیف از سوزن شماره ۶ و ۷، با ۲ تا ۴ لا نخ گلدوزی استفاده می‌کنند. برای پارچه‌های ضخیم از سوزن شماره ۵ و از شش لا نخ گلدوزی استفاده می‌کنند.

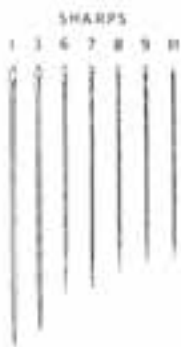
ب) چنایل^۲: از این سوزن برای گلدوزی روی پارچه‌های درشت بافت، مانند پارچه‌های پشمی ضخیم و پارچه‌های کشفاف و کنفی، استفاده می‌شود.

ج) رفو(دارننگ^۳): از این سوزن، چون طول بلندی دارد، بیشتر در کارهایی که دوخت درشت دارند استفاده می‌کنند. از این سوزن برای دوخت الیاف پشم و کاموا می‌توانید استفاده کنید.

۱- Crewe

۲- Chen e

۳- Darn ng

د) تپستری^۱: این سوزن که امروزه برای ما به نام سوزن گوبلن‌دوزی معروف است از آن کُلاًً برای پر کردن سطح تور استفاده می‌کنند و دارای اندازه‌ها و شماره‌های متفاوتی است.

ه) شارپ^۲: سوزنی است که به‌طور معمول برای خیاطی در دسترس است و دارای نوک بسیار تیزی است. این سوزن دارای شماره‌های مختلف است. که از شماره ۸ به بعد آن را در سوزن‌دوزی‌ها، مخصوصاً بر روی پارچه‌های لطیف، استفاده می‌کنند.

۱-۲- قیچی

قیچی نیز یکی دیگر از وسایل کار است، که دارای اندازه‌ها و فرم‌هایی مختلف است. از انواع آن قیچی زیگزاگ^۳، قیچی برش با اندازه متفاوت و همچنین قیچی‌های مخصوص گلدوزی‌هاست. قیچی‌های مخصوص گلدوزی‌ها معمولاً کوچک‌اند و دارای فرم سرصاف و سرکج‌اند و قسمت بُرنده آنها نیز کوتاه است. قیچی سرکج را برای بریدن دالبرها و سوراخ کردن شبکه‌هایی که در سطح کار دوخته می‌شود به کار می‌برند.

۱- Tapestry

۲- Sharps

۳- Z gzag

۳-۱- انگستانه

یکی از وسایلی که هم در کارهای سوزن‌دوزی و هم در خیاطی به کار می‌رود انگستانه است. انگستانه وسیله‌ای بسیار لازم و ضروری است، چه بدون آن سرعت عمل در کار کم می‌شود و کار، ظرافت و زیبایی کامل را نخواهد داشت. انواع مختلف آن از نوع فلزی، پلاستیکی و چرمی است که نوع فلزی ضد زنگ آن بهتر از انواع دیگر است. اندازه آن باید کاملاً متناسب با انگشت سوم دست باشد.

۴-۱- نخ

نخ‌های گلدوزی و سوزن‌دوزی انواع مختلف دارد:

- نخ عمامه
- نخ ابریشم
- نخ پشم
- نخ‌های مصنوعی
- الیاف فلزی
- دمسه

الف) نخ عمامه: نخ‌ی تابدار و براق است و برای دوخت‌های درشت و نقش‌هایی که طرح برجسته دارند و بافت حاشیه‌های قلاب بافی مورد استفاده قرار می‌گیرد.

ب) نخ ابریشم: این نخ به دو صورت عمامه و کلاف تهیه می‌شود. الیاف کلاف آن بیشتر برای دوخت ابریشم‌دوزی و الیاف عمامه آن، که ضخامت نسبتاً زیادی دارد، برای دوخت انواع حاشیه دوزی و کروش (بافت با قلاب) به کار می‌رود.

ج) نخ پشم: به دو صورت کلاف کاموا و الیاف پشم خام (تتاییده) در بازار عرضه می‌شود. که از الیاف تتاییده نشده آن بیشتر برای دوخت استفاده می‌شود.

د) نخ‌های مصنوعی: انواع مختلفی از این نخ در بازار عرضه می‌شود که کاربرد فراوانی در دوخت و دوزها دارد.

ه) الیاف فلزی: از این نخ‌ها بیشتر جهت تزئین گلدوزی و سوزن‌دوزی‌ها استفاده می‌شود و این الیاف به دو صورت کلاف و قرقره به رنگ‌های طلایی و نقره‌ای به نام‌های نقده و گلابتون تهیه می‌شود. و) نخ دمسه: این نخ، معمولی‌ترین نخ در گلدوزی و ابریشم‌دوزی است. این نخ به صورت کلاف‌های کوچک با رشته نخ‌های شش لاست و از رنگ بندی‌های بسیار متنوع و ثبات رنگ خوبی برخوردار می‌باشد.

۵-۱- کارگاه

یکی از اساسی‌ترین وسایل سوزن‌دوزی‌هاست و معمولاً به دو نوع گرد و مستطیلی دیده می‌شوند. از نوع گرد آن معمولاً برای کارهای کوچک و ظریف استفاده می‌کنند. استفاده از کارگاه در کار سوزن‌دوزی به این سبب است که باعث می‌شود، کار بر اثر دوخت روی آن جمع و چروک نشود. به همین سبب در به کار بردن کارگاه در سوزن‌دوزی‌ها باید دقت کرد تا سطح پارچه در درون کارگاه کاملاً کشیده

و صاف قرار گیرد. کارگاه گرد از دو دایره بزرگ و کوچک تشکیل شده که دایره کوچک در درون دایره بزرگ جا می‌افتد. همچنین پیچی بر روی دایره بزرگ هست که برای تنظیم کارگاه به کار می‌رود و با آن کارگاه را سفت می‌کنیم و دوخت را راحت‌تر می‌کند. کارگاه‌های پایه‌دار به دو شکل دایره یا مستطیل است که نوع مستطیل شکل آن برای کارهای بزرگ به کار می‌رود.

توجه!

- ۱- در هنگام گلدوزی، سعی شود دست‌ها شسته و تمیز باشد تا پارچه و دوخت کثیف نشود.
- ۲- پارچه در کارگاه زیاد کشیده نشود زیرا تار و پودهای پارچه باز می‌شود و پارچه فرم خود را از دست می‌دهد.

۶-۱- پارچه

زمینه دوخت طرح را می توان از هر نوع پارچه انتخاب کرد، با این شرط که تناسب طرح و طرح پارچه و جنس نخ و نوع دوخت رعایت شود. برای دوختن الیاف ضخیم باید پارچه های ضخیم تر به کار برد.

دوخت انواع سوزن دوزی برای ملحفه ها و رومیزی و غیر آنها منحصراً روی پارچه های قابل شست و شو انجام می گیرد. انواع پارچه های نخی، کتانی، پشمی، لطیف و ریز بافت و به هر حال هر نوع پارچه ای را که بافت مسطح داشته باشد می توان برای گلدوزی به کار برد.

پارچه ای که دارای بافت ناهموار یا رنگارنگ باشد مناسب گلدوزی نیست، زیرا سطح ناصاف پارچه و رنگ متنوع آن «مزامح» کار می شود، در نتیجه الیاف نخ به راحتی روی آن نمی خوابد و یا سوزن دوزی ها خوب دیده نمی شود.

برای گلدوزی با الیاف پشم، فقط باید از پارچه های پشمی استفاده کرد. هر چه ضخامت الیاف پشم در گلدوزی بیشتر باشد پارچه را باید به همان نسبت درشت بافت تر انتخاب کرد، زیرا نخ ضخیم را نمی توان از میان پارچه ای ریز بافت رد کرد.

پارچه گلدوزی باید کاملاً مستحکم باشد. زیرا پارچه در میان کارگاه از اطراف با فشار کشیده می شود. بنابراین باید مراقب پارچه های با الیاف مصنوعی بود. زیرا بسیاری از این الیاف مقاومت طبیعی ندارند. به طور کلی برای پارچه هایی که به حالت آویزان قرار می گیرند، مانند پرده ها و روتختی ها، پارچه های کتانی کنف، کتان دست بافت، ساتن و یا کتان (ارگاندی) مناسب است. روی پارچه های نخی مطلقاً نمی توان با الیاف پشمی گلدوزی کرد، زیرا این نوع الیاف به زحمت از داخل پارچه عبور می کند و پس از چند بار سوزن زدن پارچه و نخ هر دو پاره می شود.

برای تابلوهای دیواری، دیوار کوبها، قابها و نظایر آنها شانس انتخاب پارچه های بیشتری هست. پارچه های «الیاف مصنوعی» که دارای شرایط ظاهری کتان یا کنف یا پشم باشد برای دوخت گلدوزی و تهیه وسایلی که ذکر شد مناسب است، زیرا این نوع پارچه در قاب و شیشه به خوبی حفظ می شود. برای گلدوزی بعضی طرح های استثنایی از پارچه های پرزدار چون مخمل و غیره نیز می توان استفاده کرد. دوخت های خیلی ظریف را گاه روی ارگاندی نخی «ارگانزا» ابریشمی و یا حتی «تور گاز» نازک نیز انجام می دهند.

۷-۱- شیوه طراحی و نقش بردازی روی پارچه

پس از انتخاب طرح دلخواه، لازم است به نقش بردازی آن بر روی پارچه اقدام کرد. بعضی از هنرمندان که با طراحی کاملاً آشنایی دارند طرح مورد دلخواه را روی پارچه با مداد ترسیم می کنند و سپس به دوخت آن می پردازند.

چنانچه پارچه زمینه از پارچه های نازک باشد بهترین روش انتقال طرح، آن است که طرح را روی شیشه پنجره بچسبانند، بعد پارچه انتخابی را روی آن بگذارند و با مداد کمرنگ به ترسیم طرح بر روی پارچه پردازند. (از میز نور نیز می توان استفاده کرد).

علاوه بر روش های فوق در اصفهان و کرمان برای انتقال طرح از رنگ های قلمکار به همراه قالب های آن استفاده می کنند و در واقع نقش را روی پارچه مَهر می زنند.

واحد کار دوم

هدف های رفتاری :

- ۱- با استفاده از دوخت‌های اولیه طرحی را کامل بدوزد.
- ۲- انواع دوخت‌ها را در تزئینات به کار برد.

دوخت‌های اولیه

۱-۲- شلال ساده

در امتداد خطی که ممکن است مستقیم یا منحنی باشد، شروع می‌شود که شامل کوک‌های یک‌نواخت و معمولاً یک اندازه است. ممکن است در طرح‌های مختلف نیز از نظر اندازه کوک‌ها تغییراتی ایجاد کرد. این دوخت معمولاً در دوخت برگ‌ها یا ساقه و یا پر کردن یک سطح به کار می‌رود.

۲-۲- شلال پیچ

در اصل، ترکیب دو نوع دوخت است. اول شلال‌های منظم و یک‌نواخت در محل مورد نظر زده می‌شود، سپس با نخ دیگری متناسب با آن، شلال‌هایی به‌طور مارپیچ از میان شلال‌ها عبور می‌دهند. به‌طوری که سوزن در داخل پارچه فرو نرود. پس از اتمام کار، دوخت به قیطان تابیده شباهت می‌یابد.

۳-۲- بخیه ساده

بخیه‌های کوتاه در یک خط به دنبال هم قرار می‌گیرند. دوخت بخیه باید از سمت راست به چپ شروع شود، نخ هم در امتداد خطوط حرکت کند. این دوخت را معمولاً می‌توان برای

مشخص کردن خطوط خارجی و یا به طور تنها برای ساقه‌ها یا حاشیه‌ها به کار بُرد. شلال‌های این دوخت در قسمت روی دوخت به صورت یک ردیف متصل به دنبال هم می‌آیند؛ لکن پشت دوخت شلال‌ها در هر فاصله دوباره تکرار شده است.

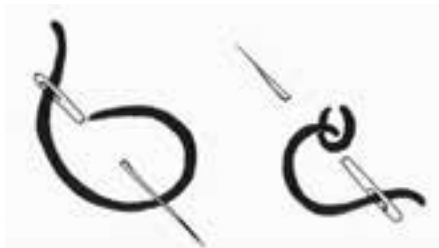
۴-۲- توپ‌دوزی (ساتن)

توپ‌دوزی به صورت شلال‌های کنار هم است. با این دوخت قسمت‌هایی شبیه گلبرگ‌ها یا برگ‌های کوچک پر می‌شود. معمولاً شلال‌ها مانند شکل، کمی مایل دوخته می‌شوند. همیشه سوزن را از طرف راستِ طرح داخل پارچه فرو می‌بریم و از سمت چپ خارج می‌کنیم. اما چنانچه لازم باشد که طرح را مستقیم بدوزیم سوزن را از قسمت بالای نقشه یا طرح به داخل پارچه فرو می‌بریم و از قسمت پایین بیرون می‌آوریم. در خصوص طرح‌های دایره‌ای همیشه از قطر دایره شروع

می‌کنیم، اول نیمه طرف راست را، بعد نیمه طرف چپ را می‌دوزیم و برای دوختن برگ‌های کوچک و بیضی شکل از پایین شروع و سوزن را به طور مورّب در پارچه داخل می‌کنیم.

۵-۲- زنجیره تک قلاب

این نوع دوخت بهترین نمونه برای دوخت گلبرگ‌های کوچک و گل‌های وحشی است. سوزن را از رأس گلبرگ بیرون می‌آوریم و نخ را مانند یک حلقه زیر

سوزن قرار می دهیم و مجدداً سوزن را از رأس گلبرگ به پارچه داخل و از طرف مقابل آن خارج می کنیم و با یک بست کوچک حلقه زنجیره را ثابت می کنیم. برای یک گل کامل این کار را طوری تکرار می کنیم که هر گلبرگ شعاعی از دایره مرکزی گل باشد.

۲-۶- دندان موشی

شروع دوخت از چپ به راست است. سوزن را از پارچه درمی آوریم، به طوری که نخ به صورت حلقه ای در زیر آن قرار بگیرد. این نخ حلقه شده را با انگشت شست دست چپ نگه می داریم و وقتی که سوزن را از پارچه درمی آوریم نخ را رها می کنیم. این عمل را مرتب تکرار می کنیم تا طرح تمام شود.

۲-۷- ساقه دوزی

ساقه دوزی یکی از دوخت های بسیار رایج و کاربردش در سوزن دوزی ها زیاد است. سوزن را از پارچه درمی آوریم و نخ را در طرف راست سوزن ثابت نگه می داریم. سپس، به طور مایل سوزن را در پارچه فرو می بریم و خارج می کنیم. هرگاه بخواهیم طرح دلخواهمان دارای پهنای بیشتری باشد می توانیم سوزن را در موقع دوخت، بیشتر مایل کنیم. همچنین می توانیم با تکرار چندین رج ساقه دوزی، فضایی را در کنار هم پر کنیم.

۲-۸- زیگزاگ ساده

این دوخت معمولاً بین دو خط موازی انجام می شود. سوزن را هر بار از سمت راست در پارچه فرو می کنیم، سپس تعدادی از تارهای پارچه را روی سوزن می گیریم و آنها را از سمت چپ خارج می کنیم. طوری که شلال کوچک در پشت

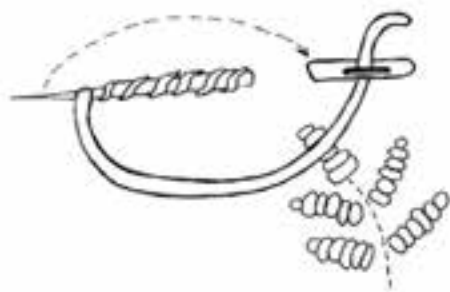
دیده شود. این شلال یک بار روی خط پایین و یک بار روی خط بالا دوخته می‌شود. باید توجه داشته باشیم که بین هر شلال به اندازه خود شلال فضای خالی باقی بماند. از این دوخت، هم برای لبه‌دوزی پوشاک و هم برای تزئین به صورت حاشیه استفاده می‌کنند.

۹-۲- گره فرانسوی

برای دوخت، سوزن را از پارچه بیرون می‌آوریم و نخ را یکی دوبار به دور سوزن حلقه می‌کنیم. سپس سوزن را در کنار همان نقطه در پارچه فرو می‌کنیم و دوباره بیرون می‌آوریم، به طوری که یک شلال خیلی کوچک در پشت پارچه دیده شود. بعد انگشت شست را روی گره می‌گذاریم و سوزن را با ملایمت بالا می‌کشیم تا گره کاملاً روی پارچه ثابت شود. چنانچه بخواهیم گره برجسته‌تر باشد، می‌توانیم از نخ دو لا استفاده کنیم.

۱۰-۲- گره رکوکو (تزیینی)

از این نوع دوخت در طرح‌های ظریف و گل‌های کوچک استفاده می‌شود. به این ترتیب که سوزن را از پارچه بیرون می‌آوریم، سپس آن را به فاصله ۵ تا ۶ میلی‌متر از طرف راست نخ در پارچه فرو می‌بریم، بعد از همان نقطه شروع، نوک سوزن را بیرون می‌آوریم و نخ را چهار یا پنج بار

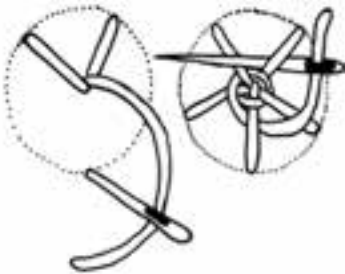
به دور سوزن حلقه می‌کنیم. بعد سوزن را کاملاً به طرف بالا می‌کشیم، به طوری که انگشت شست دست چپ ما روی حلقه‌ها قرار گرفته باشد. نخ را با ملایمت بالا می‌کشیم تا دوخت کاملاً جایگزین شود. چنانچه بخواهیم از این دوخت به صورت گل‌های کوچک استفاده کنیم با تکرار آن به صورت دایره‌ای و حلقه مانند، در اطراف هم عمل می‌کنیم.

۱۱-۲- ستاره‌دوزی

برای این نوع دوخت، اول یک می‌دوزید، سپس در میان اول یک دیگر می‌دوزید. برای آنکه ستاره، مرکز مشخصی داشته باشد، یک کوچک هم در قسمت وسط می‌دوزید. از این دوخت می‌توانیم با دوخت‌های دیگر برای دوخت گل‌های کوچک یا گل‌های وحشی استفاده کنیم.

۱۲-۲- دوخت تار عنکبوتی

دایره‌ای را در نظر بگیرید، سپس با دوخت تک قلاب باز شروع می‌کنیم، به طوری که دو طرف تک قلاب شعاع دایره قرار گیرد. پس از آن در طرفین شعاع‌های قبلی با فاصله‌های مساوی و منظم از مرکز دایره دو شلال مستقیم زده می‌شود و دایره را به پنج قسمت مساوی تقسیم می‌کند. سپس مطابق شکل از مرکز، سوزن را یک در میان از روی شلال‌ها عبور می‌دهیم، طوری که

شلال‌هایی که دور قبلی در زیر سوزن قرار گرفته بود، روی سوزن و شلال‌هایی که در روی سوزن قرار گرفته بود، زیر سوزن قرار می‌گیرد. این کار را آن قدر تکرار می‌کنیم تا دایره کاملاً پر شود. از این دوخت می‌توانیم برای دوخت گل‌های وحشی استفاده کنیم.

نکات مهم در اجرای کار گلدوزی

- ۱- موقع کار از نخ‌های کوتاه استفاده کنید. اگر طول نخ بلند باشد بر اثر عبور دائم از پارچه، تاب آن باز می‌شود و نخ حالت پوسیده به خود می‌گیرد.
- ۲- برای محکم کردن نخ در دوخت از گره استفاده نکنید. برای محکم کردن نخ بر روی پارچه بهتر است اول، چند دانه شلال ریز بزنید، سپس با دوخت‌های تکمیلی روی آن را پوشانید.
- ۳- هنگامی که نخ تمام شد، سوزن را در قسمت پشت کار از زیر شلال‌ها عبور دهید تا انتهای نخ در میان شلال‌ها محکم شود.
- ۴- قبل از شروع کار سوزن‌دوزی، بهتر است نمونهٔ بخیه‌ها و شلال‌های جدید را قبلاً بر روی تکه پارچه دیگری تمرین کنید و بعد از عادت دست، روی کار اصلی، کار را شروع نمایید.
- ۵- هنگام دوخت از سوزن فولادی استفاده کنید تا در روی پارچه اثر زنگ‌زدگی باقی نماند.
- ۶- هنگامی که کار را در کارگاه قرار داده‌اید دقت کنید که پارچه در درون آن کاملاً محکم و کشیده قرار گیرد.
- ۷- نوع پارچه با طرحی که برای سوزن‌دوزی انتخاب کرده‌اید باید کاملاً هماهنگ باشد.
- ۸- پارچه‌هایی که دارای بافت ناهموارند برای سوزن‌دوزی مناسب نیستند، زیرا فرورفتگی‌ها و برجستگی‌ها در بافت باعث خواهد شد که دوخت، روی پارچه نخواهد و زیبایی آن جلوه‌گر نشود (پارچهٔ کرشه^۱). به‌طور کلی در سوزن‌دوزی‌ها باید از پارچه‌هایی که دارای بافت هموار (ساده) است استفاده کرد.
- ۹- پارچه‌هایی که دارای رنگ‌های متنوع‌اند برای گلدوزی قابل استفاده نیستند. زیرا رنگ‌های پارچه مزاحم هماهنگی دوخت خواهد شد.

۱ - پارچهٔ کرشه: نوعی پارچه نخی نازک است که بافتی چین‌خورده مانند دارد.

- ۱۰- برای تهیه لوازم منزل مانند ملحفه، رومیزی و مانند آنها از پارچه‌های نخی، کتان، پشمی لطیف و ریز بافت استفاده می‌شود. برای لوازمی مانند روتختی، پرده، کوسن و مانند آنها از پارچه‌های کتان، گاندی، کنفی می‌توان استفاده کرد.
- ۱۱- قیچی‌هایی مخصوص گلدوزی در اندازه‌های کوچک عرضه می‌شوند و از دو نوع سر صاف و سر کج آنها می‌توان استفاده کرد.
- ۱۲- نخ‌های مخصوص گلدوزی به صورت کلاف‌های کوچک و در دو نوع با نام‌های دمسه^۱ و عمامه‌ای موجودند. نوع دوم برای دوخت‌هایی به کار می‌رود که طرح برجسته دارند. نخ عمامه مخصوص پارچه‌های ضخیم است. در انتخاب جنس نخ باید دقت کرد که رنگ آن ثابت بماند.
- ۱۳- چنانچه از کارگاه استفاده می‌کنید برای جلوگیری از کثیف شدن پارچه بهتر است قبل از گذاشتن آن روی پارچه، تکه‌ای مشمع یا پارچه نازک روی کار بگذارید و کارگاه را روی طرح محکم کنید. سپس به اندازه سطح مقطع کار مشمع یا پارچه را با قیچی نوک تیز در آورید.
- ۱۴- برای شروع کار بهتر است ابتدا گل‌های بزرگ را بدوزید، سپس رنگ شکوفه‌ها و سایر گل‌های ریز را بر اساس رنگ گل‌های بزرگ انتخاب کنید.
- ۱۵- پس از پایان گلدوزی ابتدا پارچه را بشوید، سپس اتو کنید. شست‌وشو باید با دست انجام گیرد و خوب آبکشی شود. در اتو کردن دقت کنید که فقط پشت کار اتو شود.
- ۱۶- از دوخت زنجیره با نخ گلابتون می‌توان برای تزئین حاشیه لباس استفاده کرد.
- ۱۷- با استفاده از دوخت ساقه در اطراف طرح‌های میوه و گل‌های رنگ شده، زیبایی کار را دو چندان کنید.
- ۱۸- از دوخت گره تزئینی برای تزئین جعبه‌های کوچک می‌توان استفاده کرد.

۱- نخ دمسه (پیشم سفید) DMC فرانسوی.
«نخ دمسه دوزی از ۶ رشته تشکیل شده، چون ضخیم است ۲ رشته از آن را جدا و استفاده می‌کنند».

منابع

- ۱- صبا، منتخب، نگرشی بر روند سوزن‌دوزی‌های سنتی ایران، تهران، انتشارات صبا، چاپ اول، تابستان ۱۳۷۰
- ۲- احمدی، بتول، دری به باغ هنر، تهران، انتشارات عدل، چاپ دوم، پاییز ۱۳۷۶
- ۳- فرخ سرشت، مهین، سوزن‌دوزی و بافتنی، اداره کل چاپ و توزیع کتاب‌های درسی، تهران، شرکت چاپ و نشر کتاب‌های درسی ایران، ۱۳۷۸
- ۵- فرخ سرشت، مهین، ذابح، ابوالفضل، بهنام، مریم، سوزن‌دوزی (صنایع دستی)، آموزش و پرورش، تهران، سازمان چاپ مازیار، ۱۳۶۸

www.tazin.blogfa.com

www.needlenthread.com

www.etsy.com

www.stitchingcow.com

www.yesterdayscharm.com

www.sublimestitching.com

www.embroiderersguild.com/stitch/stitches

